

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK FELÜGYELETÉÉRT ÉS FOGYASZTÓVÉDELEMÉRT FELELŐS ALELNÖK

Tárgy: Vezetői körlevél a vezető testületi tagok és a kulcspozíciót betöltő személyek alkalmasságának értékeléséhez

Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelvének (CRD) 91. cikke és a 2014/65/EU irányelvének (MIFIDII) 9. cikke meghatározza a hitelintézetek és befektetési vállalkozások vezető testületeivel és annak tagjaival kapcsolatos elvárásokat. A CRD 91. cikk (12) bekezdése és a MIFIDII 9. cikk (1) bekezdés második albekezdése felhatalmazza az Európai Bankhatóságot (EBH) és az Európai Értékpapír-piaci Hatóságot (ESMA), hogy iránymutatásokat adjon ki a vezető testülettel és annak tagjaival szembeni elvárásokról. Az EBH és az ESMA által kiadott EBA/GL/2017/12 számú „Iránymutatások a vezető testületi tagok és a kulcspozíciót betöltő személyek alkalmasságának értékeléséhez” (Iránymutatás) című dokumentum 2018. június 30. napján lépett hatályba.

Az Iránymutatás elvárásokat fogalmaz meg az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendeletének (CRR) 4. cikk (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott hitelintézetek és a MIFIDII 4. cikk (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott befektetési vállalkozások (együtt: **Intézmények**) vonatkozásában.

Az MNB ezúton tájékoztatja az Intézményeket a főbb változásokról és a kiemelt témákról.

I. Az Intézmény által végzett értékelések

A vezető testület tagjainak egyéni alkalmassága

Az Intézmények a vezető testület tagjainak egyéni alkalmasságát értékelik

- az Intézmény működési engedély iránti kérelmének benyújtását megelőzően,
- új tag kinevezését megelőzően,
- a tag ismételt kinevezését megelőzően,
- folyamatosan (például olyan új tények jutnak az Intézmények tudomására, amely alapján a tag az összeférhetlenségi szabályoknak már nem felel meg, vagy ha a tag további igazgatói tisztséget vállal, vagy politikai tevékenységek végzésébe kezd).

Az Iránymutatás fő szabályként a kinevezést megelőző egyéni alkalmasság értékelést írja elő, indokolt esetekben lehetséges ettől eltérni.

Ilyen indokolt eset lehet például:

- a közgyűlésen a részvényesek, tulajdonosok olyan személyeket jelölnek és neveznek ki, akiket nem az Intézmény vagy vezető testület javasolt,
- a kinevezés előtti alkalmasság értékelés akadályozná a vezető testület megfelelő működését:
 - a tag leváltásának igénye hirtelen keletkezik (pl. a tag halála)
 - a tagot alkalmatlanság miatt elmozdítják.

Amennyiben az előzetes alkalmasság értékelés a fentiek szerint nem történt meg, azt a kinevezést követően kell elvégezni.

A vezető testület tagjainak kollektív alkalmassága

Az Iránymutatás az egyes vezető testületi tagok egyéni alkalmassága mellett a vezető testület kollektív alkalmasságát is meghatározza. A kollektív alkalmasságot az irányító és a felügyeleti funkciót ellátó vezető

testületnél külön-külön kell vizsgálni. Elvárás, hogy az üzleti tevékenységhez szükséges ismeretek összes területéhez szükséges elegendő tapasztalattal rendelkezzen a testület, valamint a testület feladatainak ellátásához szükséges tudást, készségeket és tapasztalatot tükrözze a testület összetétele. Az irányító funkciót ellátó testületnek kollektíven magas szintű vezetési készségekkel kell rendelkeznie, a felügyeleti funkciót ellátó testületnek pedig képesnek kell lennie arra, hogy az irányító funkciót ellátó vezető testület döntéseit értelmezze és megvitassa.

Az Intézmények a vezető testület tagjainak kollektív alkalmasságát értékelik

- az Intézmény működési engedély iránti kérelemnek benyújtását megelőzően,
- ha a testület összetétele jelentős mértékben megváltozik (pl. új tag kinevezését megelőzően)
- folyamatosan (pl. az Intézmény üzleti modellje megváltozik)

A kollektív alkalmasság ismételt értékelése jelentős Intézmény¹ esetén évente egyszer, nem jelentős Intézmény esetén két évente szükséges.

A kulcspozíciót betöltő személyek alkalmassága

A vezető testület tagjai alkalmasságának értékelése mellett a CRR szerinti Intézmények értékelik a kulcspozíciót betöltő személyek alkalmasságát is. Kulcspozíciót betöltő személy a belső ellenőrzés vezetője és a pénzügyi vezető, ha nem tagja a vezető testületnek.

A CRR szerinti Intézmények a kulcspozíciót betöltő személyek egyéni alkalmasságát értékelik

- az Intézmény működési engedély iránti kérelemnek benyújtását megelőzően,
- új, kulcspozíciót betöltő személy kinevezését megelőzően,
- folyamatosan (pl. olyan új tény jut az Intézmény tudomására, amely az egyén jó hírnevét jelentősen befolyásolja).

II. Az Intézmények értesítési kötelezettsége és az értékelések benyújtása

A Intézmények a vezető testületekben keletkezett betöltetlen tisztségekről és a várható kinevezésekről haladéktalanul tájékoztatják a felügyeleti hatóságot. Az értesítést a tag kinevezési javaslatára vonatkozó döntést követő 2 héten belül kell benyújtani, a felügyeleti hatóság előzetes engedélyéhez kötött tisztségek esetén az engedélykérelemmel együtt is benyújtható. Az értesítés tartalmazza az elvégzett értékelést is. Amennyiben az alkalmasság értékelésére – az Iránymutatásban meghatározott indokolt esetekben – a kinevezést követően kerül sor, a kinevezést követő 1 hónapon belül kell a felügyeleti hatóságot tájékoztatni. A jelentős Intézmények kulcspozíciót betöltő személyeinek (pénzügyi vezető, belső ellenőrzés vezetője) kinevezését követő 2 héten belül be kell jelenteni a felügyeleti hatóság felé a kinevezést az Iránymutatás III. mellékletében előírt mellékletekkel együtt.

Az Intézmények tájékoztatják a felügyeleti hatóságot a kollektív alkalmasság értékelésének eredményéről. A bejelentéshez az Intézmény csatolja az Iránymutatás I. mellékletében található, kitöltött alkalmassági mátrixot vagy az alkalmazott saját módszertant.

III. Átmeneti rendelkezések

Az intézményi értékelés során az Iránymutatás hatályba lépése előtt kinevezett személyekre is alkalmazni kell az Iránymutatást legkésőbb az évi egyszeri (jelentős Intézmény) vagy kétevente (nem jelentős) Intézmény által végzett alkalmasság értékelés során.

¹ <https://www.mnb.hu/letoltes/az-egyeb-rendszer szinten-jelentos-intezmenyek-azonositasa-2017-201701204.pdf>

IV. Engedélyezési eljárások

A vezető állású személyek engedélyezési eljárásában az Intézménynek be kell csatolnia az általa végzett értékelés dokumentációit az Iránymutatás III. mellékletében előírt mellékletekkel.

V. Folyamatos felügyelés

Az Intézmények által végzett egyéni és kollektív alkalmasság értékeléseket a felügyeleti hatóság folyamatos felügyelés keretében ellenőrzi.

Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy az Iránymutatást az MNB 2018 második félévében tervezi MNB ajánlás formájában implementálni, melynek keretében kerülnek majd meghatározásra az alkalmazás kezdőidőpontjával kapcsolatos elvárások is.

Az engedélyezési eljárásban benyújtandó jó üzleti hírnév kérdőíveket és az engedélyezési útmutatót az MNB az Iránymutatásnak megfelelően szintén módosítani fogja.

Tekintettel arra, hogy a befektetési vállalkozásokra irányadóan közvetlenül hatályos a Bizottság 2017/1943 számú rendelete (**RTS**), az Iránymutatás hazai jogba történő átültetésétől függetlenül a befektetési vállalkozásoknak meg kell felelniük az RTS előírásainak.

Az Iránymutatás elérhető az alábbi linken:

https://www.eba.europa.eu/documents/10180/2164888/Guidelines+on+assessment+of+suitability+of+members+of+MB+KFH+%28EBA-GL-2017-12%29_HU.zip/5dc208f9-c612-4bb4-8548-f65a6c805a27.

Budapest, 2018. augusztus 03.

Dr. Windisch László
a Magyar Nemzeti Bank alelnöke helyett

Dr. Szomolai Csaba
ügyvezető igazgató

ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT